

לפני 25 שנה

כתבי "יו אס ניוז אנד וורלד ריפורט". הראיון הובא תוך דקקות במדיניות המערכת, להציג בפני הקוראים את המתרחש במצוריים. בשער הגיליון: החידושי שמוליק רוזן.

השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הביאו כתבי "העולם הזה" "רו"י על העולם התחתון", לראשונה בעיתונות הישראלית. הכתבה הציגה, בעזרת מיטתרת חיפה, חתך של המיתרש בעולם התחתון החיפאי, והביאה לקורא את עובדת היווצרות עולם של "רוח השיש, ובתיבושת..." בישראל. מדור הרדיו של השבועון הביא את סיפורי החייו של החידושי שמוליק רוזן שריתק בחידושי את הישראלי של שנת 1953. בגיליון השבוע לפני 25 שנים, פירסם "העולם הזה" ראיון מיוחד עם מנהיג מצוריים, מהמד נביב, שנתקד ביו צוות

מי בצד עכו הופך בית משוגעים * מישדר המיסחר והתעשייה

עורך מישדרי רדיו * 39 המלקות * בוגוריון ואבו ג'ילדה

היסטוריה

בית משוגעים

אין מקום בישראל היכול להשתוות ל- מיבצר עכו. העובר את המיבצר מן המרתף ועד הגג, הריהו כעובר על פני כל תולדות הארץ. במרתף עוד מצויים האזיקים שאליהם רותקו אסירים אומללים בימים שקדמו לימי הצלבנים, הארוות שבהן שכנו הסוסים שהביאו את האבירים לבושי שריונייה שקשקשים מארץ הפרנקים. על הגג עוד נראים בבירור הסימנים שחרט בידיו דוב גונר, בשבועות הארוכים ש בהם המתין לביצוע גורדין המוות. כשבאו לפני שבוע, ראשי אצ"ל ומישר פחות עוליה הגרדום להתיתח עם זכר ה צעירים שעמדו על דלתה העץ הנופלת ב חדר המוות, נכחו לדעת כי חל שינוי בי חצרו הרחבה של בית הסוהר. החצר התיס טורית שבה טיילו פעם מאות אסירים יהו דים, ושעל ריצפתה טבעותיה ברזל שאליהן נקשרו האסירים לפני הלקאה בפומבי, חול קה עליידי קירות אבן למגרישים קטנים, לנוחיות בתי המשוגעים שירש את המקום אחרי שהממשלה נמנעה מלהופכו מוזיאון לאומי.

רדיו

ניתוח פלסטי

מה יותר משנה משרד קול ישראל אחת לשבועיים, ביום ה', מסיבות עיתורי נאים מוקלטות. השידור מתחיל בדיוק לפי ני מועד החדשות, חייב להיות מחושב לפי טב, מוקלט ימים אחדים לפני כן על סרטי הקלטה, נערך ומותאם לפני מועד השידור. השבוע בחרו ארבעה עיתונאים ירושלי מיים, כקורבנם הדרושבעי, בשאול ליפי שיץ, מנהל מישדר המיסחר והתעשייה. דו השיח היה חי וער, כלל כמה שאלות על אודות ביטול הפיקוח על השוקולד, מיספרי הייצוא של קיזר פרייזר, בעיות עבודה, משתתישבו משתתפי מסיבת העיתונאים ביום ה' לפני שבוע ליד מוקלטי הרדיו שלהם, כדי להאזין לשידורם, כמעט שלא הכירוהו. טען אחד מהם: אילמלא שמעתי מראש את הדעתו של הקריין, שוהי מסי בתי העיתונאים שבה השתתפתי, הייתי סר גר את המקלט. היא שונתה לגמרי, הפכה מין גימגום. שאלות רבות ותשובות רבות עוד יותר הושמטו ממנה.

הסידרה, חייבת להיות אובייקטיבית, אס פקלרית האמת, לא פחות ממיסבת עיתורי נאים היה. הם הצטערו על תשע שעות עבודתו של הירשברג, שכללו גם כמה שעות עבודה חיונית של מנכ"ל המישדר שנאלץ להקליט תשובות חדשות באולפן, ושלוו מיכתב מחאה חריף לקול ישראל, אימו שלא להופיע יותר בתוכניות שיצוגורו. הצטדק קול ישראל: "מישדר המיסחר והתעשייה מעולם לא הניה לנו לגעת ב שידורים הנוגעים לו. וזהי מסורת, עוד מימיו של דב יוסף."

הסידרה, חייבת להיות אובייקטיבית, אס פקלרית האמת, לא פחות ממיסבת עיתורי נאים היה. הם הצטערו על תשע שעות עבודתו של הירשברג, שכללו גם כמה שעות עבודה חיונית של מנכ"ל המישדר שנאלץ להקליט תשובות חדשות באולפן, ושלוו מיכתב מחאה חריף לקול ישראל, אימו שלא להופיע יותר בתוכניות שיצוגורו. הצטדק קול ישראל: "מישדר המיסחר והתעשייה מעולם לא הניה לנו לגעת ב שידורים הנוגעים לו. וזהי מסורת, עוד מימיו של דב יוסף."

דרכי חיים

חצי גרוש המכה

בחורה הישיבה בן 20 היה מודאג. במקום האותיות השחורות שבספר הגמרא שהיה מונח לפניו בישיבת מאה שערים, ריקדו לעיניו דמויות של נערות עירומות. מניו וגמור היה עימו לסלק את הפרעה הרצינית ללימודיו. האברך ביקר אצל פטי כואנליטיקאי. הלה השכיב אותו על ספת עור, ישב מאחוריו, האזין לצרותיו. אלו כללו, מלבד פאטה מורנגה של בחורות עירומות, גם ירדוים על מעשי אונן, שיא כל החטאים בעיני בחור הישיבה. אחרי שבועות אחדים של טיפול מודרני, עדיין הוסיפו הדמויות החשופות לרקד מעל גבי דפי הספרים. יום אחד פגש הבחור, שהיה עתה כבר אומלל לחלוטין, בבחור נוסף בתל אביב, שגם הוא נרדף בעבר על ידי אותם יצורים דמיוניים מעורטלים ש ריקדו בין האותיות הקדושות.

אולם התברר הצליח להירפא, ולכן יעץ לירושלמי לפנות אל המומחה שעזר לו עצי מו: בשכונת קטמון הירושלמית, סיפר החבר, יושב רבי שלוימה, גאון ממש, שישי לו שיטה בדוקה וטובה אלף מונים מן הפסיכואנליזה. "הוא ממש נהדר", הסביר, "הוא בקיא במלאכת ההלימה בהירדורי חטא". 2×10 תלמיד הישיבה לא ראה כל רע במיווג בריא של הרפואה המודרנית עם זו של ימי הביניים, התייצב למחרת פרשת צרותיו המיניות, וביקש את האברך לשלשל את מכנסיו. "אין כשיטת 40 חסר אחד להפגת צרר תיך והחזרתך לחיק התורה", הודיע, לקח בידו שוט עור, אמר תפילת, "הוא רחום יכפר עוןך", והחל בהגשת התרופה. צריך היה, לדעתו, להצליף ג' פעמים י"ג מלקות על אחוריו של החולה. אולם אחרי הי"ג הראשונות היה הבחור כבר מור כן להפסיק. לא כן רב שלוימה. הוא המי שיך עד 39. המחיר שהבחור שילם בסוף הריפוי: 200 פרוטה*. חצי גרוש בעבור כל מכה — וחצי גרוש לצדקה. **מלקות ללא רשיון.** בביקורו הבא אצל הפסיכואנליטיקאי, סיפר הבחור, כי נוסף על צרותיו הנפשיות הוא אינו יכול עתה גם לשבת, תיאר את אישיהפלא מי שכלת קטמון. הרופא התקשר עם המישר טרה, וזו מצאה את המלקה המומחה. הת רעם רב שלוימה על חוסר ההגנתו של ה ציין החוקר. "אני עושה זאת בהחלט לפי דיני חכמים ז"ל", טען בחברה אשכנזית. "כלום פסול הרבר? את התשלום תמורת

* לשם השוואה: מחיר העולם הזה השבוע לפני 25 שנה: 220 פרוטה.

דויד בן גוריון בשיתחה התנ"כית ידו עומד יעקב (מושי) הרוביץ, עורך המדור הסיפורתי של הארץ

"העולם הזה" 814 תאריך: 28.5.53

הריפוי מסרתי לצדקה, לא השארתי בכיסי פרוטה! חוץ מזה" ניסה לשכנע, "כבר ריפאתי עשרות בחורים." המישרה, שלמרות חיפושים מדוקדקים ביותר בספר החוקים לא מצאה סעיף מת איס למיכרה בו מכה איש את רעהו בהס כמתו, נאלצה בסופו של דבר להאשים אותו בהאשמה שהיוותה סיום מוצלח ל שרד זה של ימי הביניים: עיסוק בריי פוי ללא רישיון.

הווי

שמעון הבנדיט

כשברא אלהים את השמיים ואת הארץ וקבע לכל חיה את המיטכן שלה — האוויר לציפור, הים לדג, הצלחת לתר גולת — שחל לקבוע מקום מתאים לאמי נים ולסופרים, אלה נודדים מאז מבנית קפה לבית קפה, בתנועות מיסתוריות שאין להן הסבר טבעי. בשנים האחרונות הסתודדו אמנים וסופי רים ישראליים בקפה כסית שברחוב דיי זנגוף בתל אביב. בכסית אפשר לאכול ולשתות, אך אין זה מקום להרצאות, לויי לחיים ולשפיתת חומצה איש על יצירת רעו — דבר הרוש לעצם מהותו של האמן.

מפא"י הבחינה באופן גאוני במחסור זה, וביקשה לפתור בעזרתו בעיה חשובה — כיצד למשוך אליה את האמנים והסופרים שלא נלכדו, עדיין, ברשת מפ"ם. ניגשה מפא"י ופתחה את מועדון סילוא ברחוב זמנהוף בתל אביב, כמטחוי עגבניה רקר בה מקופה כסית. השבוע התכבד מילוא בהופעה חשובה: דויד בן גוריון, ראשיהממשלה המבקש יותר ויותר לעשות לעצמו שם כאיש מדע, השתתף בו בשיתחיתחיד של דויד בן גוריון על התנ"ך. השיחה עברה בשקט תרבותי, עד שהת לונן הסופר אברהם קריב כי מישוה הישוה באוזניו את דויד המלך לאבו גיל דה, ראש הכנופיה הערבי בימי מאורעות תרצ"ו, ואת שימשון הגיבור ל"באנדיט". פה נתגלה כי ראש ממשלת ישראל אינו אדם הכפוף לתפיסות מקובלות. "מדוע לא?" שאל, "אני חושב שדויד המלך היה באמת אבו גילדה, ששימשון היה באני דיט."

רבים מן הנוכחים, שחשבו כי מפא"י היא מיפלגה שמרנית מטיבעה, נאלצו להור דות שדיעה זו טעונה בדיקה מחדש.

אנשים

● ראשיממשלת דרום אפריקה, דניאל מאלאן, הכומר האדוק הטוען כי האלוהים רצה בהפרדה בין שחור ולבן, יבקר ב שבוע הבא בארץ, במקומות הקדושים, ולא ייפגש עם עיתונאים או נציגים רישמיים כלשהם, פרט לציוני דרום אפריקה בארץ, שיערכו לו קבלת פנים לבבית. בביקורו בארץ תעזור לו ידיעתו את השפה העיבי רית על בוריה, תוצאת התעמקותו בתנ"ך. ● דרום אפריקאי אחר הוא המחזאי והסופר אלן פאשון שמחזהו זעקי ארץ אהובה מוצג עתה בהבימה. בימים אלה מקים פאשון מיפלגה חדשה בדרום אפריקה, המיפלגה הליברלית, שהיא הראשונה המקבלת חברים ללא הבדלי צבע עור וגזע לשורותיה.